

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/325/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5416201085
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Amália Paulerová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2017:5416201085.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Amálie Paulerovej a členov senátu JUDr. Róberta Urbana a JUDr. Erika Vargu, v právnej veci žalobkyne - K. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. K., M. XXXX/X, v zastúpení - Advokátska kancelária JUDr. Peter Rybár, s.r.o., so sídlom Košice, Kuzmányho 29, IČO: 47 234 466, proti žalovanému - POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 879,05 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č.k. 7C/25/2016-77 zo dňa 13.6.2016 takto

rozhodol:

P o t v r d u j e rozsudok okresného súdu vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni 879,05 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 5.4.2016 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ako aj vo výroku o uložení povinnosti žalovanému zaplatiť žalobkyni titulom náhrady trov konania 219,80 eur na účet jej právneho zástupcu, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

N e d o t k n u t ý m z o s t á v a rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšku, odvolaním nenapadnutom.

Žalobkyni p r i z n á v a voči žalovanému n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd napadnutým rozsudkom v časti vyhovel žalobe žalobkyne a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť jej 879,05 eur s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne od 5.4.2016 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Vychádzal zo záveru, že u žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu na úkor žalobkyne vo výške 879,05 eur. Medzi žalovaným ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníkom boli uzavreté 4 zmluvy o spotrebiteľskom úvere, na základe ktorých žalovaný požičal žalobkyni 995,82 eur a ona mu vrátila/zaplatila celkovo 1.874,87 eur. V predmetných zmluvách však absentujú údaje, ktoré ako zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa zákona č. 258/2001 Z.z. musia/museli obsahovať, a to konkrétne údaj o ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len „RPMN“). Absencia tohto údaju vo všetkých 4 zmluvách o spotrebiteľskom úvere nespôsobuje ich neplatnosť, avšak poskytnuté úvery sa považujú za bezúročné a bez poplatkov. Nakoľko žalobkyňa zaplatila žalovanému o 879,05 eur viac, než zaplatiť mala, predstavuje uvedená suma výšku bezdôvodného obohatenia žalovaného (plnenie žalobkyne žalovanému bez právneho dôvodu). Pokiaľ žalovaný vzniesol námietku premlčania uplatneného práva, bezdôvodné obohatenie žalovaného okresný súd vyhodnotil ako úmyselné, a teda objektívna premlčacia lehota je 10 rokov, a nie 3 roky (preto námietka premlčania nemohla byť úspešne vznesená). V tej súvislosti poukázal na to, že žalovaný uzavieral so spotrebiteľmi zmluvy, ktoré boli považované súdmi za bezúročné a bez poplatkov, prípadne za neplatné, a to v značnom množstve. Subjektívna premlčacia lehota mohla začať plynúť až vtedy, keď žalobkyňa zistila, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal, pričom aj z jej výpovede je zrejmé, že uvedenú vedomosť nadobudla približne rok a pol pred

dátumom pojednávania (13.6.2016) od občianskeho združenia, ktoré ju nakontaktovalo na jej právneho zástupcu. Žalobkyni priznal úrok z omeškania z dlžnej sumy v sadzbe 5,05 %.

3. Pokiaľ ide o uplatnený nárok na úrok z omeškania nad právnymi predpismi stanovenú výšku sadzby, žalobu (vo zvyšku) zamietol.

4. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016 tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni titulom ich náhrady 219,80 eur na účet jej právneho zástupcu, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Nakoľko si žalobkyňa uplatnila náhradu len časti celkových trov konania (516,82 eur), priznal jej ich náhradu v celej uplatnenej časti (219,80 eur).

5. Proti tomuto rozsudku, čo do výrokov o vyhovení žalobe a o trovách konania, podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

6. Namietal prvotne vo všeobecnosti nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, v dôsledku čoho došlo k odňatiu jeho práva konať pred súdom. Ďalej uviedol, že nárok žalobkyne je premlčaný ohľadom subjektívnej aj objektívnej premlčacej lehoty v celom rozsahu, a to konkrétne zo zmluvy o úvere č. 5910015 dňa 26.4.2010, zo zmluvy o úvere č. 5760259 dňa 27.7.2010, zo zmluvy o úvere č. 5760269 dňa 7.4.2011 a zo zmluvy o úvere č. 5760425 dňa 20.3.2011, keďže žalobkyňa uplatnila žalobu na súde až dňa 11.4.2016. Poukázal na to, že žalobkyňa nijako skutkovo nepreukázala možnosť uplatnenia 10-ročnej premlčacej lehoty. Rovnakou problematikou sa zaoberal už Krajský súd v Banskej Bystrici, okrem iných, v prípadoch rozsudku sp.zn. 13Co/567/2015 zo dňa 22.9.2015, rozsudku sp.zn. 13Co/557/2015 zo dňa 22.9.2015 a rozsudku sp.zn. 13Co/90/2015 zo dňa 15.3.2016, z ktorých odvolateľ krátko odcitoval časti podľa neho podstatné aj pre aktuálne súdenú vec..

7. Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalovaného žiadala rozhodnutie okresného súdu potvrdiť. Uviedla, že napadnuté rozhodnutie okresného súdu spĺňa parametre riadne a dostatočne odôvodneného rozhodnutia. Vo vzťahu k problematike premlčania uviedla, že predmetné zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli uzavreté v roku 2007, teda takmer 6 rokov po tom, čo nadobudol účinnosť zákon č. 258/2001 Z.z. upravujúci náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 4 písm. g/ - RPMN. Dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať RPMN je nevyhnutné hodnotiť ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, ako to bolo potvrdené rôznymi rozhodnutiami okresných a krajských súdov. Pokiaľ ide o začiatok plynutia subjektívnej premlčacej lehoty, zákonodarca v Občianskom zákonníku použil štylizáciu, že sa oprávnený „dozvie“, a nie „mohol dozvedieť“ o tom, že došlo k bezdôvodnému obohateniu na jeho úkor a kto sa takto obohatil. Nakoľko námietku premlčania vzniesol žalovaný, mal uniesť aj dôkazné bremeno, že ona (žalobkyňa) sa domáhala svojho nároku po uplynutí 2-ročnej subjektívnej premlčacej lehoty, čo však neurobil. Okresný súd presne uviedol, aká skutočnosť je rozhodujúca pre začiatok plynutia subjektívnej 2-ročnej premlčacej lehoty. Bolo by absurdné, aby žalobkyňa uhrádzala žalovanému splátky, ak by už v tom čase vedela, že na ne žalovaný nemá právny nárok. Pritom poukázala na rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14Co/1455/2014, Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 33Odo/306/2005, Najvyššieho soudu SR sp.zn. 5Cdo/121/2009, Ústavného súdu SR sp.zn. III. ÚS 413/2013. Ďalej žalobkyňa poukazovala aj na viacero dojednaní, ktoré podľa nej vykazujú znaky neprijateľných zmluvných podmienok v dotknutých zmluvách, zvýraznila aj neprímeranú výšku odplaty v nich dohodnutej.

8. Žalovaný k vyjadreniu žalobkyne k jeho odvolaniu uviedol, že nenastal ani jeden z dôvodov bezdôvodného obohatenia. Výšku odplaty u nebankových subjektov nemožno odvodzovať od výšky odplaty bánk, a to z dôvodu rizikovosti dlžníkov. Pokiaľ žalobkyňa namietala výšku odplaty, bolo jej povinnosťou to preukázať. Inak žalovaný len zopakoval svoju odvolaciu argumentáciu.

9. V ďalšom štádiu odvolacieho konania zostali sporové strany nečinné.

10. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej iba „CSP „) vec preskúmal v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379, § 380 ods. 1 CSP; z toho titulu nedotknutým zostal rozsudok okresného súdu v odvolaní nenapadnutom výroku o zamietnutí žaloby vo zvyšku) a bez nariadenia ústneho pojednávania (§ 219 ods. 3 v spojení s § 378 ods. 1 CSP) napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP.

11. Vo vzťahu k odvolacej námietke žalovaného ohľadom nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia okresného súdu je nutné konštatovať jej všeobecnosť, a teda aj obmedzenú spôsobilosť prívodiť zmenu, ev. zrušenie napadnutého rozhodnutia. Odvolateľ neuviedol, ohľadom ktorých konkrétnych skutkových a právnych záverov je napadnuté rozhodnutie okresného súdu nepreskúmateľné.

12. Krajský súd v danej súvislosti konštatuje, že okresný súd vysvetlil, na základe čoho dospel k vo veci podstatným skutkovým a právnym záverom, predovšetkým ohľadom vzniku bezdôvodného obohatenia - jeho výšky a dôvodu, ako aj ohľadom neopodstatnenosti žalovaným vznesenej námietky premlčania - vymedzenia dĺžky subjektívnej a objektívnej premlčacej lehoty a začiatku ich plynutia. Preto predmetná námietka odvolateľa neobstoí.

13. Okresný súd správne a v súlade s ustálenou judikatúrou uzavrel, že pri hodnotení počiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby bolo nevyhnutné vychádzať z reálneho momentu, kedy sa mala žalobkyňa dozvedieť o tom, že sa žalovaný na jej úkor obohatil. Tento moment aj relatívne konkrétne stanovil, v nadväznosti na čo uzavrel, že nárok bol uplatnený pred uplynutím subjektívnej premlčacej lehoty. K otázke začatia jej plynutia už zaujali stanovisko slovenské súdy vo viacerých rozhodnutiach a od tohto stanoviska nebol dôvod sa akokoľvek odchyliť (napr. Najvyšší súd SR v rozhodnutí sp.zn. 5Cdo/121/2009, či Ústavný súd SR v rozhodnutí sp.zn. III. ÚS 413/2013).

14. Obdobne vo vzťahu k otázke, či malo byť v danom prípade bezdôvodné obohatenie získané úmyselne, okresný súd správne vychádzal zo skutočnosti, že žalovaný uzavierať so spotrebiteľmi zmluvy, ktoré boli považované súdmi za bezúročné a bez poplatkov, prípadne za neplatné, a to v značnom množstve. Pritom právna úprava zákona č. 258/2001 Z.z. bola základom pre podnikanie subjektu poskytujúceho spotrebiteľské úvery, akým bol v rozhodnom čase aj žalovaný. Dlhodobé ignorovanie zákonnej povinnosti uvádzať v zmluvách o spotrebiteľských úveroch výšku RPMN nemožno hodnotiť inak ako cieľené a úmyselné konanie veriteľa. Uvedenému nasvedčuje aj systematická snaha žalovaného v pozícii žalobcu o uplatňovanie nárokov vyplývajúcich pre neho z uzatvorených zmlúv o spotrebiteľských úveroch v rozhodcovskom konaní (a následne v exekučnom konaní), v ktorom rozhodcovský súd často priznával žalovanému v pozícii žalobcu nároky, ktoré mu neprináležali, a to aj napríklad z dôvodu odignorovania skutočnosti absencie údajov v zmluvách o spotrebiteľských úveroch, ktorá by pri rozhodovaní všeobecných súdov mala za následok neúspech žalobcu v rozsahu nad výšku poskytnutého úveru/istiny.

15. Hoc žalovaný napadol aj rozhodnutie okresného súdu o trovách konania, nijako svoje odvolanie v tejto časti neodôvodnil. Nadväzne krajský súd vo všeobecnosti preskúmal rozhodnutie okresného súdu a ako zodpovedajúce zásadám rozhodovania o trovách konania (medzi sporovými stranami) podľa miery úspechu tej ktorej zo sporových strán (vyjadrenie v § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku v znení účinnom do 30.6.2016), ho potvrdil.

16. O trovách odvolacieho konania (o nároku na ich náhradu) rozhodol krajský súd už podľa novej procesnoprávnej úpravy - Civilný sporový poriadok v znení účinnom od 1.7.2016, konkrétne podľa § 255 ods. 1 v spojení s 396 ods. 1 CSP, s prihliadnutím na § 251, § 262 ods. 1 CSP. Žalovaný nebol so svojím odvolaním úspešný ani v časti, preto krajský súd priznal protistrane - žalobkyni nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

17. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním v senáte v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.